

VOORWOORD

Deze tiende jaargang der tweede reeks van het Rotterdamsch Jaarboekje verschijnt in een vergroote oplaag en wat de ingenaaide exemplaren betreft in een nieuw omslag, dat veel spreker is dan het vorige en daardoor allicht meer de aandacht zal trekken. Om tegemoet te komen aan de wenschen van hen, die het bandje wat kostbaar vinden, is het omslag van het ingenaaide exemplaar thans meteen veel steviger gemaakt. Allemaal veranderingen, die naar wij verwachtten tevens verbeteringen zullen zijn en het debiet ten goede zullen komen. Daartoe zal zeker ook medewerken de niet onbeduidende prijsverlaging, die thans gelukkig mogelijk bleek.

In wezen is het boekje overigens niet veranderd. De medewerkers, die ons reeds jaren lang trouw bleven, hebben ook nu weer tot het tot stand komen van dezen jaargang hun hulp verleend, terwijl daarnaast enkele nieuwe zeer gewaardeerde krachten zijn toegetreden.

Achterin zal men een inhoudsopgaaf vinden van de tien jaargangen van deze tweede reeks; het zoeken naar een bepaald artikel zal daardoor vergemakkelijkt worden, terwijl het ook zijn nut kan hebben om zonder moeite een overzicht te krijgen van de namen der schrijvers. Van dezen zijn in het verstreken decennium eenigen voor goed heen gegaan, het laatste jaar zelfs nog twee, aan wie het Jaarboekje veel te danken heeft, namelijk Dr. W. P. C. Knuttel, de bekende kerkhistoricus en de hoogbejaarde heer Jos. Jacobson, die zoo aardig van voorheen en thans wist te vertellen.

Tot slot van dit korte voorwoord zij hier vermeld, dat het Gemeentebestuur, op initiatief van den heer Dr. W. van Ravesteyn, besloten heeft om, naast het verstrekken van de gewone subsidie, voor vijftig exemplaren ten behoeve van de Raadsleden op het Jaarboekje in te teekenen, een blijk van belangstelling, dat door ons zeer wordt gewaardeerd.

E. WIERSUM.

INHOUD

VOORWERK	Blz.
Voorwoord	V
Gemeentebestuur	IX
Leden van de Provinciale Staten in den kieskring Rotterdam	IX
Inlichtingen omtrent enkele openbare inrichtingen . . .	X
Inlichtingen omtrent enkele vereenigingen tot bevordering van wetenschap en kunst	XI
Dagelijksche kroniek 1921	XIV
Rotterdamsche straatnamen in 1921.	XL
Het ontwerp voor het Hofplein, door Dr. H. P. Berlage	XLVII
Beknopt overzicht van de voornaamste openbare werken in 1921, door L. W. H. van Dijk, civ. ing.	LI
 MENGELWERK	
Uit het dagboek van Gerrit van der Pals, door Dr. E. Wiersum	3
Tromp's populariteit te Rotterdam, door Dr. H. C. H. Moquette	17
Huig de Groot, door Prof. Mr. C. van Vollenhoven . . .	27
Het album amicorum van W. van der Pot, door Dr. K. H. de Raaf	33
De 17de-eeuwsche Rotterdamsche leerschool „Jesiba de los Pintos”, door Jac. Zwarts	46
De Rotterdamsche Werkvereeniging 1844—1854, door Mr. M. C. Nijland	76
Van Rotterdam naar Pennsylvania, door Dr. E. Wiersum	83
Hoe een Franschman ons land zag in 1636	96
Van stadstimmerman-metselaar tot directeur van gemeen- tewerken, door Dr. H. C. H. Moquette	99
Het huis Nieuwehaven nr. 154	140
Uit den Franschen tijd door Mr. F. C. Koch	142
Nieuwsberichten uit de Rotterdamsche Courant, 1854, door W. J. L. Poelmans	149
Inhoud der tweede reeks van het Rotterdamsch Jaarboekje 1913—1922	174
 BLADVULLINGEN	
Verboden boeken	16
VI	

BLADVULLINGEN (Vervolg)

Een predikant als lokvogel.	26
Begrafenisplicht	32
Wering van Joodsche marskramers	75
Reglement van orde voor den Raad.	95
Stakende vleeschhousers in 1576	98
Zegel van Johan van Matenesse.	138

PRENTEN

Maarten Harpertsz. Tromp, Cat. 2614.	Frontispice
Plattegrond van het Hofpleinplan Berlage	XLVII
Maquette van het Hofpleinplan Berlage	XLVIII
Hofpleinplan Berlage. Gezicht vanaf de Kruiskade	XLIX
Hofpleinplan Berlage. Gezicht vanaf den Pompenburgsingel.	L
Het vliegveld aan de Waalhaven met de gebouwen, Aug. 1921. Naar een luchtfoto van de Kon. Luchtvaart-Mij.	LVI
Portret van Gerrit van der Pals door Dirk Langendijk, Cat. 1960	3
Gerrit van der Pals op reis door Zwitserland, R. I. 1505	7
Gezicht op de boerderij Vrijenban en de buitenplaats Veelzigt aan den Delftschen weg, anno 1817, R. I. Schieland 148	8
Het vervoeren van Hugo de Groot uit Loevestein 22 Maart 1621, Cat. 919d	27
Portret van Willem van der Pot door Dionys van Nijmegen in het museum Boymans	33
Frans de Haes, Cat. 957, Willem van der Pot, Cat. 2029, Dirk Smits, Cat. 2354, Nicolaas Versteeg, Cat. 2715	36
Portret van Sarah Bosch door Dionys van Nijmegen in het museum Boymans	45
Hoekhuis Wijnhaven-Bierstraat wz., zetel van de Jesiba de los Pintos. Foto Van Blitz	56
Portret van Rodrigo Alvares Pinto	71
Hoofdingang van Kuyl's fundatie aan de Schie. Naar een teekening van Johan Briedé	139
Het huis Nieuwehaven nr. 154. Naar een teekening van Johan Briedé	141
Aankomst van stoombooten met deelnemers aan het muziekfeest, 10 Juli 1854, R. I. 1591.	161
	VII

PRENTEN (Vervolg)

Wedstrijd der Koninklijke Nederlandsche Yachtclub op de Maas voor Rotterdam 12 Juli 1854. Tintsteendruk van P. Blommers te 's Gravenhage, geteekend door A. C. Nunnink naar E. Koster 163

R. I. = Roterodamum Illustratum.

Cat. = Catalogus van de portretverzameling.

AANVULLINGEN EN VERBETERINGEN

Blz. 33 regel 4 van boven (tekst) staat: bet-, moet zijn: betbet-
Blz. 85 regel 1 van boven: Het werk is al gevonden. Blijkens mij uit Amerika welwillend verstrekte inlichtingen is de schrijver Israel Daniel Rupp en de titel: „A collection of upwards of thirty thousand names of German, Swiss, Dutch, French and other immigrants in Pennsylvania from 1727 to 1776”. Het verscheen in 1856. Zoodra ik een exemplaar in handen heb gekregen, hoop ik gelegenheid te vinden er nader over te berichten.

VIII